

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naši poslanci v državnem zboru.

—o.— Celih pet let sedanje državne zborbe se o nas Slovencih in naših zastopnikih na Dunaji ni toliko pisalo in govorilo, kakor ta teden. Kjerkoli razpravljala se je tačasna parlamentarna situacija, imenovali so se v prvi vrsti naši poslanci in videlo se je v rokah slovenskih zastopnikov tisto krmilo, s katerim si ministerska ladija more pomagati do varnega svojega pristanišča. Zastopniki malega slovenskega naroda odločevali so te dni vreme notranjega našega položaja, vsi interesovani krogi gledali so, na katero stran se Slovenci ustopijo. Vladi je grozil kolosalen poraz: ali ga bodo hoteli odvrniti poslanci slovenski ali ne? To je bilo vprašanje, to je nas, sicer prezirane in zaničevane potisnilo na površino dnevne politike in diskusije! Že sama ta okolnost je velepomembna za nas, javnosti smo se pokazali kot faktorji, na katere se je ozirati treba tudi v državnozborni politiki.

Ali s čim se je to doseglo? Ali bi se bilo to doseglo, da so naši poslanci še nadalje spali pod različnih klubovih sklepov sneženo odejo? Ali bi jim bilo mogoče, v tem slučaju odločevati ob usodi vladnih predlog, da so ostali pogreznjeni v tisto pasivnost, v kateri se že „a priori“ odpoveduje vsaki aktivnosti proti sedanji vladi? Sedanji čas porodil je tudi v Slovencih nauke nesrečne, da je vlado podpirati zavoljo vlade, da je zavoljo eventualno slabšega bodočega sistema odreči se vsej politično-narodni aktivnosti. Naj se še tako z našimi narodnimi terjatvami ravna, naj tudi ne dobodemo prav ničesar, molčati moramo, na zobeh moramo ležati pred kabinetom in uradi, da ne motimo pravične vlade v njenih visokih naklepih! Ta nauk bi se v dejanji zvrševal, če bi bili naši poslanci prošle dni ministru Conradu roko poljubili zato, ker jim je tako ljubezljivo odgovarjal na naše potrebe, če bi potem ta teden z navdušenjem podpisali nove davke in tudi nadalje hitevali „mamelukovanju“ v naročje! Toda, kam bi prišel narod, čegar poslanci bi se ravnali po tacih naukih? Že dogodbe teh dni nam bi kazale, kam. V priporočani pasivnosti bi naši poslanci z vsemi štirimi pomagali davčno novelo spraviti pod streho, storili bi to hlapčevsko-mehanično in ne bi

se vprašali: če mi vladi dovoljujemo nove davke, ali nismo na drugi strani tudi dolžni zahtevati od vlade boljšo upravo, večjo enakopravno skrb za narod, ki ga zastopamo? Prinesli nam bi torej nova bremena, in da bi le-ta laglje nosili in pozabljali, dobili bi torej ministra Conrada neslane dovtipa za zvrševanje narodne enakopravnosti. Najbrž se je prognostikovala pohlevnost naših zastopnikov tudi za te slučaje, grof Taaffe si je mislil: Če je to slo pet let, ne da bi se jim bilo kaj splošno, šlo bode tudi to poslednje leto. Ali ni šlo, ni več iti moglo! Slovenski poslanci so se še hoteli z lepa pogoditi, storili so zadnje pohlevne korake, prosili vlado, naj jim konečno spolni najpotrebnejše zahteve slovenskega naroda. Toda vlada je naravnost zavrgla tudi te konečne prošnje. In sedaj je pač moral v naših poslancih ustati pogum narodnega zastopnika, odločili so se za najskrajnejše sredstvo — za opozicijo. Moško so izjavili ministrom: Ako nam ne daste najpotrebnejšega in najbolj obrazloženega, potem tudi mi ne bodemo glasovali za nijedno predlogo vašo. To je moralo imponovati! S tem pričela se je kriza, srečno naključje je hotelo, da se je upliv slovenskih glasov bolj ko kedaj kazal odvažen, odločilen. Zavoljo pogumnega postopanja naših poslancev morala se je debata o davčni noveli pretrgati za tri dni, slovenske terjatve so postale „punctum saliens“ v desniških klubih, slovenskih poslancev taktika je vseh političnih krogov pozornost obračala na-se: tako cenjeni in tehtni nismo še bili! Vladi in desnici moralo je biti do tega, da se zopet pridobijo slovenski poslanci in da pomagajo vladnim predlogam s svojimi glasovi, brez katerih bi propasti morale.

Poroča se sedaj, da so poslanci naši zopet obljubili podporo vladi in stopili iz opozicije proti njenim predlogam. Da tega neso storili, predno jim vlada ni dala jasnega, zadovoljivega odgovora na spomenico, o tem menimo, da nam ni treba dvojiti. Čez kratko ali dolgo se bode pokazalo, v koliko so izkoristili za nas sedanji osnutek stvari, kateri so napravili si z dobro osnovano svojo opozicijo. To je res, da je boljši pečen vrabec na krožniku, nego živ golob na strehi, a tudi to se je že pokazalo, da se je dobra, zamujena ura še le

čez dolgo zopet povrnila, ali pa celo nič več. Toda v previdnost naših poslancev zaupamo, da nam ne bode treba pripovedovati o skledi leče! Doseglo se je že s to opozicijo veliko, morebiti bi jednaka taktika kazala bila že poprejšnja leta, morebiti se je kaj zamudilo, a to in ono devamo danes na stran, ki imamo povod, zabeleževati boljše vspehe, ki se nam obetajo iz odločnosti, iz prve, pogumno pričete in moderno dovršene opozicije slovenskih naših poslancev.

Še se nam je vprašati, smo-li vse to dosegli s popustljivostjo in pasivnostjo? Ali ni večna zapoved, da se imajo zaupni možje narodovi bolj ozirati na stališče naroda, ki jih je izvolil, nego na stališče organov, katerim je zvrševati, kar vse služi v blaginjo narodov? In tisti, ki se jim vidi, da se pri najmanjši samosvoji besedici deželnega poslanca tresejo ministerski stoli, lahko bi se iz najnovejše dogodbe, ki priča o samostalnosti Slovencev proti vladi, poučili, da je kabinetno vprašanje večkrat samo otročje strašilo. Ali je vlada vsled opozicije slovenske kar padla, ali pade rada, se-li ni rajši udala, vsaj za nekoliko stopinj, da se more rešiti s pomočjo slovenskih poslancev? In če bi padla taka vlada, ki se tako malo meni za najjednostavnejše slovenske pravice, kdo izmed Slovencev bo jokal za njo? Tudi potem bi se nam ne bilo treba bati zadnje ure, in če bi izgubili vse, čast, dobro vest bi si ohranili!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. februarja.

Z glasovanjem v petek je pristojbinska novela za to zasedanje državnega zbora pokopana. Mej levičarji je izid tega glasovanja napravil veliko veselje, že se nadejajo, da pridejo zopet na krmilo. Sicer je ta izid zares jako tragičen, ker je pokazal, da desnice več ne veže železni obroč, ki se do sedaj ni dal pretrgati, a treba je pomisliti, da mej levičarji vlada sloga le sedaj, ko so v opoziciji, prej ko so pa bili v večini, so se pa tako dolgo prepirali mej sabo, da so podkopali vlado, ki je bila iz njih srede vzeta. Poraz vlade se pa tudi ne more popolnem smatrati za poraz desnice, ker vlada nikdar popolnem ni identifikovala svojih prizadevanj

tega trpina-kmeta, ki si radi uboštva in nevednosti sam pomagati ne more!

Kmeti družbi kranjska in goriška javljane vesta kaj o teh razmerah; in če jima je stališče našega kmeta znano, zakaj se ne gane ni ta ni ona? Kmetijska družba kranjska kupuje za drag denar plemensko živino in jo razdaja po bogatem Gorenjskem; a za uničenega kmeta Idrijskega okraja nema ali srca ali poguma dovolj, da bi vsaj opozorila sl. c. kr. dež. vlado na neznosne ondotne razmere.

Ugovarjalo se mi bode in reklo: Zakaj pa si Idrijski okoličani sami ne pomagajo?

V odgovor na to oporekanje bodi v naslovu citovani izrek pravičnega Nemca, ki je iz ljubezni do pravice in resnice v izvrstnem spisu: „Die Schädlichkeit des Idrianer Hüttenrauchs“ jasno in neovrgljivo dokazal:

1. da je Idrijska tovarna za živo srebro pravi pogin okoličanskih kmetov-zivinorejcev;
2. da le nevednost, potrpežljivost, bojazljivost in revščina naših kmetov je kriva, da je c. kr. rudniška gosposka brezobzirno teptala njihove pravice!

Pravijo, da je bil ta mož, Hugo pl. Perger se zove, v plačilo za ta spis „iz službenih oziror“ pre-

LISTEK.

O škodljivosti Idrijskega živega srebra.

Spical Črnologar

Uvod.

„— decretirtes Autoritätenthum
„kämpft heut zu Tage leider noch
„immer siegreich gegen das Thät-
„sächliche, und der bescheidene Gegner
„verliert leicht durch die Form ge-
„blendet, den Muth, den Inhalt oder
„Nichtinhalt derselben zu prüfen.“

H. pl. Perger.

Dne 21., 22. in 23. junija 1880. leta praznoval je c. kr. Idrijski rudnik za živo srebro slovesno tristoletnico, odkar je bil prišel v oblast cesarsko. Nadvojvoda Karol namreč osvojil si je bil l. 1580. še mali del rudnika, ki je bil last zasobnih, a zadolženih podjetnikov.

Pisalo se je o tej svečanosti po mnogih časnikih naših in nemških. C. kr. rudniško ravnateljstvo izdalo je celo posebno knjižico v spomin tristoletnice.

Vsi ti spisi pa so drug drugemu podobni.

Opisuje se le lepa stran rudnikova, da čitajoče občinstvo mora misliti, da je Idrija — prava obljubljena dežela in moderna kranjska Arkadija.

Razen dopisov v „Novicah“, katere je pisal vrli narodnjak gosp. Boštjan Leskovec, bivši mnogoletni župan Prifarski, ni bilo nikjer čitati o škodljivosti živega srebra — prevažen predmet, da bi se molčalo o njem.

Uzrok tej prikazni je nevednost Idrijskih zgodovinarjev. Pisalo se je o Idriji bodi si v zgodovinskih ali narodno-gospodarskih spisih — pristransko, na ljubav Idrijski c. kr. rudniški gosposki. In kako bi najet ali plačan pisatelj pisal neljubo resnico? Da se je uprav v teh, rekel bi, oficijalnih zgodovinskih spisih molčalo o stoletnej pravdi radi škodljivega upliva Idrijskih tovaren za živo srebro, nam je dokaz, da dotična gosposka ni bila prepričana o svojih vratolomnih trditvah nasproti tožečim kmetom živinorejcem.

Prifarci in njihovi sosedje Cerkljani stali so zmirom odločno na slovenske strani, imeli so slovenske župane, volili so slovenske deželne poslance, nihče pa se ni spomnil ubogih trpinov, nihče ni spregovoril ne v zboru kranjskem, ne v deželnem zboru v Gorici niti besedice v gmotno korist ubo-

s težnjami večine državnega zbora ter je vedno trdila, da stoji nad strankami. Lahko se tedaj sodi, da večina državnega zbora le zato ni bila za vlado, ker ta ni iz njene srede. Zato se pa tudi ne sme sklepati, da pridejo levčarji na krmilo po sedanji vladi, ko bi vsled daljših razporov mej vlado in desnico prišlo do ministerske krize, česar se pa še sedaj ni bati. Ravno tako lahko je, da se prihodnja vlada vzame iz desničarjev, kar jo celo naravno. Sedaj pa vlada dela na to, da bode kmalu zaključeno to zasedanje, poleg budgeta ne pride razun zakona proti dinamitovcem nobena druga važnejša predloga na vrsto, morda se bode pa tudi celo ta odložila za bodoče zasedanje.

V soboto je umrl na svojem posestvu v Birkfeldu bivši **štajerski** deželni glavar pl. Kaiserfeld. Pokojnik bil je velik nasprotnik Slovencev, odločen pristaš nemških liberalcev. Neprestano se je v raznih zastopstvih boril proti slovanskim težnjam. Pobjal je nam Slovanom prijazni ministerstvu, Belcredijevo in Hohenwartovo. Pa tudi sedanja vlada mu ni bila po volji. Pod liberalnimi ministerstvi je dosegel velike časti. Bil je nekaj časa predsednik državnega zbora, pozneje je bil poklican v gosposko zbornico in imenovan tajnim svetnikom.

Ogerska vlada bode skušala z opozicijo v gosposke zbornici napraviti nekak kompromis zastran reforme te zbornice. Privoliti hoče, da se vladna predloga nekoliko predela. Da bi se pa jeden del zbornice volil, kakor so zahtevali nekateri državni poslanci, v to pa vlada nikakor ne bode privolila, rajši odstopi od vsake reforme.

Vnanje države.

Srbski kralj je zaukazal, da se uvede novi davčni zakon, katerega je sklenila skupščina. Minister-ski svet se je pa že posvetoval o imenovanju strokovnih uradnikov za izvrševanje tega zakona.

„Invalid“, organ **ruskega** vojnega ministerstva, poroča, da Rusija misli Kovno in Osovec na ruskem Poljskem močno utrditi, ter tam nastaviti ženijske oddelke prve vrste. Prebivalstvo Herata misli baje poprositi Rusijo, da bi prisvojila to deželo, kakor je Merv. Tako je pričakovati, da se v kratkem še povekša ogromno rusko carstvo.

Bolgarski knez je sankcioniral zakon, katerega je sklenilo sbranje, da se zida železnica Caribrod-Vakarel. — Ministerstvo je odločno proti temu, da bi Bolgarija dala Srbiji kako zadoščenje, da se poravna spor s to državo.

Angleški poslanik v Carigradu je turški vladi baje objavil, da je Anglija samo zato privolila, da **italijanski** vojaki zasedejo Massauah, ker se je bilo bati, da ne bi Francozi zaseli tega kraja. Kakor se govori misli italijanska vlada odposlati v Massauah nekega višjega finančnega uradnika. Iz tega se sme sklepati, da misli vzeti v svoje roke tamošnjo finančno upravo. Misli na tretjo ekspedicijo v Rimu nikakor neso opustili, kakor se je poročalo, ampak se odpošlje ta že 22. t. m. ter bode imela namen pomnožiti italijanske posadke ob Rudečem morji. Ta ekspedicija bode zadnja, kakor se zatrjuje, vendar se je že v Rimu tudi razgovarjalo o četrti. — Na protest, ki ga je poslala Turčija velelastim proti italijanskej okupaciji nekaterih krajev ob Rudečem morji, se te nič ne zmenijo. — Od kar so Italijani zaseli Massauah, so se začele socialne razmere v tem mestu boljšati. Poprej so roparji mesto nadlegovali, trdili so, da jih je poslal Mahdi. 4000 repov živine so odgnali, ne da bi to bila mogla zabraniti mala egiptovska posadka. Italijanski polkovnik Salletta je pa dobil ukaz, mesto in okolico očistiti roparske druhal.

Rumunsko ministerstvo se je prenovilo. Ostali so skoraj vsi prejšnji ministri. Samo trije so novi, Nacu je namreč prevzel pravosodje, Stolojan trgovino in general Radi Mihai javna dela. Sedaj je ministerstvo sestavljeno iz samih liberalcev.

Pri nadaljevanji debate o povišanji carine za žito in les je **nemški** kancelar zopet poprijel besedo. Rekel je, da on ni nasprotnik temu, da se razdrobe velike latifundije. A baš nizka žitna cena je pospeševala latifundije, ker majhni posestnik, ki nema precejšnjega kapitala, shajati ni mogel. Treba je pa gledati, da ne propade kmetski stan, kajti če ta propade, konec bode sedanjemu redu in propala bode nemška država.

Še sedaj se ne ve, kdaj da se razide **afriška konferenca**. Zaviro dela Portugalija. Ne vemo ali bodo druge vlasti s pritiskom poskusile to državo pripraviti k prijenljivosti, ali se pa poprej razide konferenca in se bode z diplomatičnim pogajanjem skušalo poravnati to stvar.

V **Turčiji** je pad Kartuma napravil kaj različne utise. Mohamedansko prebivalstvo ga je večinoma z veseljem pozdravilo, kot zmago islama nad krščanstvom. Vlado je pa ta dogodek jako prestrašil, kajti boji se nemirov mej Arabi. Zato je sklenila posadke v Meki in Medini ter ob Rudečem morji na azijski strani pomnožiti. Carigradskim listom je prepovedala objavljati poročila o vspehih Mahdija.

V četrtek se snide **angleški** parlament. Kakor se čuje, bode opozicija takoj prve dni vlado interpelovala zaradi Egipta in Sudana. Sicer pa konservativci ne bodo začeli posebnega boja proti vladi, ker bi v sedanjem kritičnem položaji tudi sami ne marali prevzeti vlade. — V ministerstvu vlada ostro nasprotje zaradi sudanskih zadev. Gladstone želi, da angleške čete pokoré Kartum, potem ga pa ostavijo. Chamberlain pa odločno trdi, da sedaj ne ostaja družega, kakor takoj izprazniti Sudan, ako Gordon ni več živ, ali pa pokoriti Kartum in ga tudi obdržati. To svojo misel je tako odločno zagovarjal, da ne more skoraj več ostati v ministerstvu, ko se je večina izrekla proti njegovemu mnenju. Zato je pa že tudi objavil, da odstopi. Gladstone se pa prizadeva pregovoriti ga, da še ostane, ker sicer bi se radikalcem pridružili opoziciji, ter vrgli vlado.

Na Angleškem delajo se velike priprave za odpošiljanje novih vojnih oddelkov v Egipt in **Sudan**. V soboto se je že ukrcal 20. husarski polk, gardé pa odidejo jutri ali pa v sredo. Iz Indije v kratkem odidejo 3 peš in jeden konjiški polk. — Kakor se poroča, Wolseley ostane v Korti-ji, da bode mogel občeovati z vlado. Brackenbury pojde proti Berberu. Buller, ki je sedaj pri Gubatu naskočil bode s svojo vojsko Metammeh, če ga še ni, potem pa odrine proti Berberu. To mesto naskočijo tedaj angleške čete s severa in juga, in ko je pokore, ostanejo tam celo poletje. Kartuma sedaj še ne mislijo takoj napasti, ko je gotovo, da je Gordon mrtev, temveč poveljništvo hoče poprej objaviti nek oklic na sudansko prebivalstvo, da naj se pokori, ker Anglija mu ne namerava kratiti samostojnosti in verske svobode, a hoče le svobodno vožnjo po Nilu in zatreti trgovino z robi. Čete, katere se odpošljejo v Suakim, ne pojdejo v Berber, ampak njihov nalog bode le uničiti vojno silo Osmana Digme.

S **francosko-kitajskega** bojišča sicer še ni nikakega poročila, da bi bili Francozi vzeli Lang-Son, a sodi se, da se je to že zgodilo. Že pred par dnevi je general Brière poročal, da se je za 16 kilometrov približal temu mestu, ter da ga misli hitro pokoriti. Kitajci so namreč zgubili vsak pogum ter se le umikajo francoskim četam. — Kakor smo že poročali, je jeden del francoskega brodovja približal se otoku Guclafu. Ta oddelek bode najbrž skušal zavreti plovo po Pečelskem zalivu. Pomladi pride namreč v Tientsin mnogo ladij naloženih z rižem. S tem rižem plačujejo južne provincije davek. Od tod se riž prevaža v Peking, kjer se večina prebivalcev živi z njim. Prejšnje čase vozili so ta riž od Nankinga v stolico po velikem kanalu, ki je pa sedaj toliko zasut, da se po njem ne da več voziti. Ako francosko brodovje zabrani prevoz tega žita po Pečelskem zalivu, navstala bode v Pekingu

lakota, in vlada kitajska bode zgubila mnogo dayka. To jo bode nagnilo k prijenljivosti, mislijo Francozi.

Dopisi.

Iz Ptujja 14. februvarja. [Izv. dop.] Nam Slovincem ne dostaje podjetnega duha; to nas v napredovanji zavira. Evo, jeden slučaj. K Božiču se za darila, katera se otrokom delijo, neizmerno mnogo denarja raztrosi. Darila odmeravajo se po starosti otrok; šolarji dobijo mej drugim tudi knjige. Koliko se je v jednom dnevu otrokom razdelilo knjig? Tudi jaz sem hotel svojemu sinku, kateri v slovensko narodno šolo hodi, slovenske knjige kupiti, in poslal sem k knjigotržcu Blankeju po nje; a niti jedne slovenske knjige za mladino ni imel v zalogi, tako mi je odgovoril, poslal mi je nemške, in moral sem slednje vzeti. Tako se je v jednom dnevu na tisoče nemških knjig mej slovensko mladino razdelilo, ker so po mestih in trgih na Slovenskem knjigotržci sami Nemci, kateri v tak dan slovenskih knjig ne prodavajo, če jih tudi imajo. Glavno sredstvo razprodaje knjig je sedaj kolportaza, v vsako mestece, skoro v vsako vas nesejo Nemci svoje duševno blago, in ponujajo je vsakemu brez razločka narodnosti in veroizpovedanja. Slovenci mislijo da so že vse storili, če v kakem časniku razglase, da se v Ljubljani v Blaznikovi ali v kaki drugi tiskarni dobivajo te in one slovenske knjige. Sedaj se mora ljudstvu bolje ustrezati, oblika sedanje kupčije, konkurenca je ljudi tako razvadila, da se jim mora na dom donašati, ali pa morajo v najbližji prodajalnici, katera je tako rekoč pred nosom dobiti, kar potrebujejo. Kaj je društvo sv. Mohora spravilo na tako visoko število? Poverjenišstvo, kar tudi drugega ni, kakor kolportaza v drugi obliki. — Naj se torej po Slovenskem naselijo slovenski knjigotržci, naj se slovenske knjige, slovenski časniki raznašajo mej slovensko ljudstvo, ali naj se dajo slov. knjige slovenskim društvom, agentom „Slavije“ in poznatim rodoljubom v razprodaj, drugače ne pridemo dalje. Posebno pa so nam za mladino knjige s podobami jako potrebne. V tej zadevi priporoča se osobito „Vrtec“.

Iz Žirov 14. februvarja [Izv. dop.] Na dopis, ki smo ga čitali pretečeno leto v 293. številki velečenjenega „Slovenskega Naroda“, sklenil sem našim nasprotnikom še nekaj dokazati in pojasniti. Oni so nam stavili, ali bolje rečeno, kar s silo hoteli za župane postaviti može, o katerih pa mi drugače mislimo. Pa ker vem, da je že vsak po naravi sam le bolj k slabemu kakor k dobremu nagnen, in ima vsak zmiraj več slabih lastnostij nad seboj, kakor dobrih, zatorej ne bodem vsega na drobno popisoval o teh možeh, le o prvih dveh hočem nekaj omeniti.

O prvem, ki je bil priporočan, omenim le to, da je pri nas še popolnem ptujec, in da ga zdaj še nikakor ne moremo voliti. Mogoče, da pozneje kdaj, pa ako bode hodil z nasprotno stranko gotovo nikdar.

Drugi pa je ravno tak, kakor dopisnik sam trdi, da tak ne more biti za župana. Pri tem ravno zapazimo, kar je občini žalibog res le na škodo, namreč tožbe in prepiri. On je bil namreč poprej že občinski predstojnik. Toda pri njem ni trajala

stavljen s Koroškega tja gori nekam na Česko. Nemogoče ni; vsaj se je to zgodilo po letu 1873.

Slavna c. kr. deželna vlada v Ljubljani, katerej na čelu stoji mož, „naše gore list“, sosed naš, in deželni živinozdravnik in slavna c. kr. kmetijska družba kranjska pridobili bi si neprecenljivih zaslug — cela okraja Idrijski in Cerkljanski bila bi hvaležna možu, ki bi vendar jedenkrat rešil — stoletno pravdo in preprečil gmotni pogin dveh okrajev, ki se očitvidno leto za letom bolj in bolj pogrezujeta v neizogibno bedo.

Stavil sem si v nalog, na kratko opisati stoletno to pravdo z namenom, da opozorim merodajne kroge.

V označenje svojega stališča v predstoječem spisu izjavljam, da moj spis ni strokovnjaške roke. Našteval bodem le fakta in z opombami pokazal, kako so Idrijski gospodje in celo gospodje na Dunaji metali pesek v oči in premetavali kozolce svoje nevednosti po potrpežljivem papirji in z nemško zvižajo in z nemško „Gründlichkeit und Gelehrsamkeit“ odbijali opravičene pritožbe okoličanov-kmetov.

Vodila so mi že omenjena knjižica, razni dopisi v slovenskih listih in lastne poizvedbe.

I.

„Caveant itaque Rectores
forum hominum —“

Scopoli.

V najnovejšem času ponehale so tožbe v slovenskih listih o slabem stanji Idrijskih rudarjev bodi si, da listi nečejo več sprejemati Idrijskih jermijad, ali pa se je v resnici rudarjem zboljšal že sam na sebi krvavo zasluženi kruh — „Difficile est satiram non scribere“. — Iz narodnostnega stališča se rudar ne zatira več. Zvršile so se znatne spremembe v osovbi rudniškega ravnateljstva. Narodni tabor je pridobljen. — Je li pa rudar gmotno na boljšem?

Dvomim, zanikam! Navzlic nekaterim poboljškom je ondotni rudar njegovim naporom in pri današnji draginji neprimerno slabo plačan. Da je to istina, najjasneje pričajo rudarji sami in njihove obitelji. Tujec, prišedši od koderkoli v Idrijo, strmel bodeš, srečujoč z dela in na delo idoč rudarje! Ne vidiš krepkih postav, rudečih lic, polnih udov, nego nasprotno. Krivo temu je v prvej vrsti slaba plača in nasledek te slaba hrana: kava in polenta, hosta (zmes kislega zelja s fižolom) in podmet iz koruzne moke. Le ob nedeljah, praznikih in

godovih privošči si rudar boljši grizljaj; pa bi tudi tega ne imel, da neso Idričanke tako spretne pletalke čipk.

Drugi in ne manj važni uzrok je — pre-zgodnji zakon. Mladenič, ki je komaj vojaška leta dostal in služi dvanaest starih krajcarjev na dan, se oženi. Božji blagoslov navadno ne izostane — in sicer prav obilen blagoslov. Še mlad mož dobi celo krdelo otrok. Žena ima z otroci toli opravila, da ne utegne plesti čipk. S številom otrok mora rasti revščina v hiši. Obleka, hrana, stanovanje — vse je drago, zaslužka pa nič. Otroci takih starišev ne morejo dobivati potrebne hrane in se silijo kolikor pred na delo — v rudnik. Komaj iz šole stopivši pride deček v prašne pralnice; tam pa se uči najprvo tobak pušiti in zvečiti! (Idrijskega rudarja brez pipe si jaz še misliti ne morem.) Posledek tobakarenja pa je oslabljenje na duhu, oslabljenje na telesu. In nek polkovni zdravnik trdil mi je, da ne pride nikjer na Kranjskem in na daleč na okrog toliko in tako slabotnih mladencev k vojaškemu naboru, nego uprav v Logatci. (Idrija spada pod Logaško okrajno glavarstvo.)

(Dalje prih.)

tožba samo 3 leta, kakor dopisnik sedanjemu županu očita, temveč 6 in še več let, in tudi sedanje tožbe je najbolj on s svojim slabim gospodarstvom kriv. Zatorej tudi tak ne more biti za župana. Toliko naj bode o tej reči za zdaj dosti. O volitvi bodeh že pozneje bolj nadrobno poročal.

Sedaj pa pogledimo še dopisnika zadnjega dopisa. Naj bode že kdor koli hoče Peter ali Pavel, dobre naočnike je moral imeti, da je tako izvrstno znal izbrati može za občinsko volitev. Ako mu bode še kdaj prišlo kaj takega na um, naj poprej prav dobro pomisli, kaj bode zapisal.

Sedaj pa še nekaj novega. Tu pri nas misli se na čipkarsko šolo. Skoro vsak vidi, da to nikakor ni potrebno, ker občina ima že tako dosti drugih stroškov. Če se pa le kdo hoče učiti, pa že tudi toliko znajo nekateri, da bi se drugi lahko naučili. Zatorej bi bilo mnogo bolje, da bi občina ta denar porabila za drugo, veliko bolj potrebno napravo gasilnega orodja in brizgalnice, kar vsake, da je mnogo bolj potrebno.

Domače stvari.

— (Naša presvitla cesarica) pojde v 26. dan t. m. z malim dvornim spremstvom z Dunaja v Amsterdam. Od vspeha v kopeli bode zavisno, ostane li vladarica tamkaj 4 ali 5 tednov. Potem pojde v Heidelberg, kjer bo stanovala v grajskem hotelu. Tjakaj pripelje se tudi nadvojvodinja Valerija, katera jo bode tudi spremljala na daljnem potovanju v Monakovo, Possenhofen in Feldafing.

— (Imenovanje) Dr. Valussi, prošt v Gorici imenovan je članom deželnega šolskega sveta za Gorico in Gradiško.

— (G. ravnatelj Šuman) prišel je preteklo soboto zvečer z brzovlakom v Ljubljano. Na kolodvoru pričakovalo ga je več profesorjev in velika množina dijakov. Pred odhodom z Dunaja priredili so mu njegovi kolegi na akademski gimnaziji jako lepo odhodnico, katere se je udeležilo tudi nekoliko ravnateljev drugih srednjih šol Dunajskih. Govorniki, ki so se pri tem večeru oglašali, obžalovali so, da izgube tako izvrstnega profesorja in kolego, s katerim so v najlepši slogi in harmoniji preživeli dvanajst let, kateri jim ostane vedno v najlaskavejšem spominu.

— (Iz Ptujca) se nam v 15. dan t. m. piše: Zopet vam pošljemo od tu Nemca-profesorja na Vašo pripravnico. Cestitamo!

— (Sokolova maskarada.) Za to veselico, ki bode jutri napolnila jako okusno in bogato okrašene in razsvetljene prostore na strelišči, delajo se povsod obširne priprave. Posebno krasni spol zastopan bode v mnogobrojnih in izvirnih skupinah in kakor smo od strani poizvedeli, bode tudi število posamičnih mask veliko. Vse kaže, da bode Kurenta zadnji večer sijajen, veselja in zabave poln, da bode svečano končan letošnji predpust.

— (Slovstveni zabavni večer.) Preteklo soboto prišlo je k zabavnemu večeru 32 gospodov. Predsedoval je g. dr. Valentin Zarnik, čital pa stavbeni svētnik g. Fr. Potočnik svoje „Spomine na Poljsko“. Jako zanimivo berilo, ki je bilo z veliko pohvalo vsprejeto, priobčimo v kratkem v podlistku. Za Gregorčičev večer določil se je definitivno četrtek, 12. dan marca, ker so nekateri gospodje z dežele, ki v soboto ne utegnejo, tako želeli. Banket bode v Čitalnični dvorani. — Ker je bil v ta dan dr. Zarnika god, bil je ta god povod raznim napitnicam. — Za potovanje naših pevcev na Velegrad in v Prago darovali so gg. Rohrmann, Valentinčič in G. po 5 gld. in je doletni fond narastel že nad 150 gld.

— (Matica Slovenska.) Seja, ki jo je imel odbor „Maticе Slovenske“ minulo soboto ob 5. uri popoldne, se je morala zaradi obilega gradiva pretrgati in se bo nadaljevala v sredo 18. februarja ob 5. uri popoldne, da se rešijo še ostale točke dnevnega reda odbor.

— (Himen.) Včeraj poročil se je član dobro znane narodne obitelji v Postojini g. Makso Lavrenčič trgovec v Hrenovicah z gospico Josipino Vičič-ovo iz Postojine. — To zabeležimo, ker imata že dva brata ženinova nevestine sestre za žene in si je torej izbral tretji brat tretjo sestro za svojo pomočnico, kar se le redko kedaj prigodi.

— (Draga ljubez.) Včeraj v noči ukrala je delavka iz tobačne tovarne v gostilni „V drvarnici“ na Prešimnovem trgu svojemu ljubčku, trgovskemu hlapcu listnico s 117 gld. Ko je policija delavko prišla, udala se je, da ima listnico, a da je

isto na tleh pobrala ter da je bilo v listnici le 70 gl., 37 gld. ni bilo najti, ti so tedaj šli! Policija je tatico izročila sodniji.

— (Kako se skrbi za stanovanje?) Znan 42letni postopač in razgrajalec Kese, ki je bil že jako mnogokrat kaznovan, tudi v prisilni delavnici že več let, napravil je včeraj v noči zopet velik škandal. Policija ga je prišla, potem pa se je krivega storil razžaljenja Nj. Velečastva. Že pred osmimi dnevi prišel je k policijskemu nadzorniku g. Bertolu v pisarno in naznanil, ako mu mesto ne da denarja, da bode že storil hudodelstvo, ki mu bode naklonilo brezskrbno življenje. Policija ga je izročila deželni sodniji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 16. februarja. Kakor poroča „Piccolo“, napravila je Italija pri angleških pogajanjih pridržke le za slučaj, ko bi interesi Angležev prišli navskriž z interesi Nemčije in Avstro-Ogerske, s katerima je Italija zvezana z alijanco, ki traja do 1887. l.

Novi York 16. februarja. Sneženi plaz razdejal je tri četrti mesta Utah. Šestnajst oseb poginilo.

Kajira 16. februarja. Na željo Wolseleya prevzel je princ Hasan poveljništvo egiptске konjice, odločene za ekspedicijo v Sudan.

Pariz 15. februarja. General Briere brzojavlja v 13. dan t. m. iz Lang-Sona: Danes opoldne razvil se je prapor francoski na trdnjavi v Lang-Sonu. Po hudem boji, ki je trajal vso noč, razgnali so Francozi osem kilometrov pred Lang-Sonom kitajsko vojsko

„Gregorčičev večer“.

Po zadnjem sklepu „Slovstvenega zabavnega večera“ bode banket, prirejen na čast gospodu Simonu Gregorčiču, dne 12. marca t. l. v krasno s cvetjem oplešani dvorani ljubljanske čitalnice. Do zdaj se je že oglasilo do 70 gospodov, kateri se bodo udeležili te izredne slavnosti, in oglašajo se jih še veliko. Tudi gospoda domoljubi v okolici Ljubljanske in po deželi, častitelji odličnega pesnika našega, izrekli so željo, da bi se radi udeležili banketa, zato jim s tem naznanjam v imenu odbora, da jih uljudno vabim in naj se blagovolé pismeno oglasiti pri meni do 3. marca t. l., proseč jih ob enem, da blagovole pridejati 1 gld. 50 kr. za kovert. Vabila, ki bodo veljala za ustopnice, bode odbor v kratkem razpošilal.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1885.

Anton Trstenjak,

načelnik odbora za „Gregorčičev večer“.

Razne vesti.

* (Miša Anastasijević t.) Srbski rodoljub in milijonar major Miša Anastasijević umrl je 10. t. m. v Bukareštu, kjer je živel več let sam oskrbljeval 12 svojih v Rumuniji ležečih velikih posestev. Pokojnik storil je neverjetno veliko za Srbijo, za svojo milo domovino, katero je ljubil iskreno ves čas. Omenjamo le monumentalnega poslopja, v katerem imajo svoje prostore Belgradsko vseučilišče, narodna knjižnica, deželni muzej, kakor tudi vse prirodoslovne zbirke in katero je stalo 1,240.000 frankov. To krasno palačo poklonil je prerano umrli Anastasijević svoji domovini v dar, katera bo gotovo ohranila velikega dobrotnika v hvalnem in vednem spominu.

* (Potres na Laškem.) V Genovi imeli so prebivalci 11. t. m. močan, 8 sekund trajajoč potres. Meščani bežali so iz hiš, boječ se, da se ne bi nanje podrla. Posebne nesreče potres baje ni prouzročil, le v Valle chiara podrl je jedno streho.

* (Potres.) V Kotoru in Budvi čutili so 12. t. m. ob osmih zjutraj 3 sekunde trajajoč potres. Mer mu je bila od juga proti severu.

* (Vsa rodbina otrovana.) Iz Pešte se poroča, da so 12. t. m. zjutraj našli urarja Frana Seilerja, njegovo soprogo in štiri otroke otrovane. Oče, mati in 14letna hčerka so mrtvi, tri ostale mladostne otroke otela je pa nagla zdravniška pomoč. Povod zastrupljenju dali sta beda in revščina.

* (Samomor Avstrijca v Carigradu.) V Carigradu ustrelil se je v blaznosti 12. t. m. Avstrijec Slavinski, blagajnik bankine hiše La Fontaine.

* (Požar v bankini hiši.) V Petrogradu navstal je 11. t. m. zvečer v hiši mestnega veresjskega društva ogenj, katerega so pogasili ognjegasci še le drugi dan zjutraj. Čisto pogorelo je prvo nadstropje, drugo je pa prav močno poškodovano. Blagajnico in arhiv so, kolikor se je dalo, rešili. Pri gašenju zgorel je tudi ognjegasec, dva sta pa teško ranjena. Car sam došel je na pogorišče in ondu toliko časa ostal, dokler so omejili požar. Pravosodni

minister je takoj odredil preiskavo, katera je dozdej obelodanila, da je nek delavec nalašč zažgal. Je li bil od nihilistov najet ali je pa prouzročil velikansko škodo iz kakega maščevanja, objasnila bode nadaljna preiskava.

* (Draga pustna šala.) Dočim se sedaj ves svet raduje in zabava, privoščil si je minule dni tudi bankir Emil Foret nekoliko ne prav nedolžnega pustnega veselja. Pograbil je iz blagajne 400.000 frankov ter z njimi pobegnil iz Chalons-a v daljni svet. A v Milanu je trda pest tudi v predpustu čuvajoče policije zlodejca prišla in dela pod ključ.

Poslano.

Častiti gospod urednik!

V cenjenega Vašega lista 33. številki z 11. februarja t. l. se nahaja dopis iz „Velikolaškega okraja“, v katerem toži dopisnik tukajšnji okrajno-cestni odbor, češ, da je on kriv, da je bil promet po okrajnih cestah tukajšnjega okraja vsled debelega snega nekaj časa jako težaven.

Znano je iz poročil raznih novin, da je letošnji izredno veliki sneg promet skoro povsod oviral, po nekaterih cestah in celo na železnica za nekaj dni popolno ustavil. Vzlic temu se ne bode nobeden pameten človek čudil, ako tudi v našem okraju, kjer sneg navadno še huje zapade, ko drugje, ni bil promet tako gladek brez nobene ovire, ko drugokrat, kadar ni takih preizrednih zametov. Ali kakor hitro je bil sneg zapadel, in še predno je nehalo snežiti, naročil je podpisani okrajno-cestni odbor po svojem načelniku z dopisom z 13. januarja t. l., št. 11 vsem tukajšnjim županom, da nemudoma ukažejo vsak svojim občanom, da takoj vsak posestnik po konkurenčni cesti svoj cestni del razklati dá, da se bodo vozovi (ali sani) mogli drug drugu krečati ali ogibati. Cestni zakon za Kranjsko s 5. sušca 1873. l. določa v 15. svojem §-u: „Na okrajnih cestah so sneg brez plačila kidati dolžne občine skladnega okraja.“ Ako tedaj ni bil sneg povsod toliko odkidan, da bi ne bil prometa prav nič zadrževal, ni tega zakrivil cestni odbor, kateri je svojo dolžnost storil, nego krive so k večjemu dotične občine, katere so pa tudi okrajno-cestnega odbora naročilu takoj po možnosti ustregle. A glavna krivda je vender-le preizredno visoki sneg, in kdor je hodil po tukajšnjih in po okrajnih cestah drugih okrajev, prepričal se je lahko, da je drugod bil promet mnogo slabši in neki potujoč agent je, vozeč se okolo 20. januarja skozi Lašče v Ribnico in Kočevje, naravnost izrekel, da je promet po državni cesti iz Kranja v Ljubljano mnogo težavnejši, nego po cesti iz Ljubljane v Lašče in naprej do Ribnice.

Kar se pa tiče ceste iz Lašč do Lužarjev, najel je podpisani odbor takoj, ko je bil sneg zapadel, ob troških okrajne blagajnice dva delavca, katera sta dan za dnevom kidala sneg, da sta naredila pot ljudem, kateri so hoteli priti v Lašče. Znano je pa tudi vsakemu, kdor je že dalje časa v Laščah in pozna krajevne razmere, da od Lužarjev ljudje tudi v navadnih zimah često ne morejo v Lašče v cerkev priti, deloma zaradi daljave, deloma pa zaradi snega, kateri zbog visoke nadmorske leže imenovanega kraja navadno mnogo večji pade, kakor drugod. Ako tudi letos neso mogli takoj prve dni semkaj priti k službi božje, kriv je temu nenavadno veliki sneg in pa občanje sami, ne pa okrajno-cestni odbor, kajti občina je dolžna odkidati sneg z okrajnih cest.

Zatorej svetujem dopisniku, da v bodoče, ako že piše o tukajšnjih razmerah, piše tako, kakršne so stvari v resnici, a ne zavija resnice in ne pripisuje krivde tistim, kateri so svojo dolžnost storili. Okrajno-cestni odbor v Velikih Laščah, v 14. dan februarja 1885. l.

Matija Hočevar,
načelnik cestnega odbora.

prinaša v št. 4, katera je izšla danes, sledečo vsebino: 1. Dragotin Rudež (s podobo). 2. Prijateljem. Zložil S. Gregorčič. 3. Dr. Ivan Zlatoust Pogačar, bivši knez in vladika ljubljanski. (Dostavek.) 4. Agapiz. Spisal Josip Kržišnik. 5. Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) 6. Iz sazavskih letopisov. Zgodovinski roman. Česki spisal Václav Beneš Třebizský, poslovenil —l—r. (Dalje.) 7. Književno poročilo. II. Jezičnik: Knjiga slovenska v XVIII. veku. (Spisal J. Marn.) Anton Trstenjak. 8. Glasbeno poročilo. I. Mi vstajamo! (Uglasbil dr. B. Ipavec.) Lucila Podgornik. 9. Izjava. 10. Naše slike: a) Pogled iz Kotora na Črno goro, b) Črnogorka pri studenci, c) Bleško jezero z gradom, d) Bleško jezero z otokom. 11. Taki so Nemci. II. 12. Ob obnovitvi slovenske liturgije. L. 12. K odnošajem na Hrvaškem. Iz peresa hrvaškega pisatelja. (Dalje.) 13. Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele, b) Ostali slovanski svet. 14. Razne novice.

Loterijske srečke 14. februarja:

V Trstu: 66, 79, 85, 23, 28.
V Linci: 28, 52, 54, 14, 60.

Tuji:

15. februarja.

Pri **Slonu**: Bock z Dunaja. — Oblak iz Trbiža. — Brodman iz Maribora. — Stoll z Dunaja. — Dr. Kos iz Gorice. — Deutsch z Dunaja. — Dr. Burger iz Kočevja. — Pollak iz Grada.

Pri **Malič**: Götsch z Dunaja. — Martin iz Kranja. — Taurini iz Reke. — Grm iz Železnikov. — Mayer z Dunaja. — Kotozcy iz Budimpešte.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 83	Špeh povenjen, kgr.	70
Rež, "	5 53	Surovo maslo, "	85
Ječmen, "	5 20	Jajce, jedno	3
Oves, "	3 25	Mleko, liter	8
Ajda, "	4 71	Goveje meso, kgr.	64
Proso, "	5 85	Telečje " "	68
Koruza, "	5 50	Svinjsko " "	52
Krompir, "	3 20	Koštrunovo " "	36
Leča, "	8 —	Pišanec " "	50
Grab, "	8 —	Golob " "	18
Fižol, "	8 50	Seno, 100 kilo	1 87
Maslo, kgr.	96	Slama, " "	1 78
Mast, "	82	Drva trda, 4 metr.	8 —
Špeh frišen, "	52	" mehka, " "	5 40

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
14. febr.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	741-76 mm. 740-00 mm. 738-50 mm.	— 10-8° C — 0-4° C — 4-6° C	sl. vzh. sl. jz. sl. vzh.	jas. jas. jas.	0-00 mm.
15. febr.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	739-32 mm. 738-16 mm. 737-70 mm.	— 10-2° C — 0-2° C — 3-4° C	brezv. sl. svz. sl. svz.	megla jas. jas.	0-00 mm.

Srednja temperatura — 5-5° in — 4-6°, za 5-0' in 4-3' pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 35	kr.
Srebrna renta	83 " 80	"
Zlata renta	106 " 70	"
5% marcna renta	99 " 05	"
Akcije narodne banke	866 " —	"
Kreditne akcije	302 " 90	"
London	124 " 10	"
Napol.	9 " 80	"
C kr. cekini	5 " 80	"
Nemške marke	60 " 45	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 125	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 174	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 60	"
Ogrska zlata renta 6%	98 " 35	"
" " 4%	94 " —	"
" papirna renta 5%	104 " —	"
5% štajerske zemljišče odvez obilg	100 gld. 115	"
Dunava reg srečke 5%	123 " —	"
Zemlj obć avstr. 4% zlati zast listi	112 " 25	"
Prior. obilg Elizabetine zapad železnice	105 " 60	"
Prior. obilg Ferdinandove sev. železnice	178 " —	"
Kreditne srečke	10 " 19	"
Rudolfove srečke	120 " 107	"
Akcije anglo-avstr. banke	170 gld a. v.	215 " 50

Lapajne:

Zgodovina štajerskih Slovencev.

Cena 1 gld. 20 kr.

Dobiva se v Ljubljani pri knjigovozu **Dežmanu** in v **Katoliški bukvarni.** (92-1)

Bogu vsemogočnemu se je po njega neizvednem sklepu uvidelo poklicati našo priskočno ljubljeno hčer, oziroma sestro, teto in sestrinjo, gospodičino

Heleno Avbel-novo,

včeraj zvečer ob polu devetih po dolgi, mučni bolezni, staro 36 let, po prejetih svetih zakramentih za umirajoče v boljše življenje.

Truplo drage ranjke bode se preneslo v torek 17. t. m. ob 2. popoldne iz mrtvaške hiše na Valvazorjevem trgu št. 4. v Stepanjo vas in pokopano na tamošnjem mirovdvoru.

Sv. maše za drago ranjko se bodo brale v raznih cerkvah.

Priporočamo se v žalno sočutje.

V Ljubljani, dne 16. svečana 1885.

(94)

Žalujoči ostali.

Št. 2463.

(87-2)

Razglas.

Opiraje se na §. 34 provizoričnega občinskega reda za mesto Ljubljana, magistrat javno naznanja, da so imeniki volilcev za dopolnilno volitev mestnega zastopa, ki se ima letos vršiti, **od dne 10. februarja do vstetega dne 8. marca t. l.** v magistratnem ekspeditu razpoloženi za splošno pregledovanje.

Ugovori zoper te imenike, bodi si, da je vanje vpisan kdo za volitev neopravičen, ali da je izpuščen kdo, ki ima volilno pravico, ali pa da kdo ni v pravem razredu vpisan — morajo uložiti se najpozneje do zadnjega gori določenega dne, t. j. do 8. marca t. l.

Ta razglas se hišnim posestnikom, da svoje za volitev opravičene stranke nanj opomni, na znanje daje.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan februarja 1885.

Za župana: Vončina.

Št. 947.

(88-2)

Razglas.

Za novo stavbo deželnega muzeja „Rudolfinum“ se imajo izvršiti potrebna sklenarska in pleskarska dela.

Ta dela se bodo oddala v izvršitev po skupinah imenovanih obrtov proti plačilu dotičnega dovršenega dela na podlagi jednotnih cen.

Zarad oddaje tega dela se razpisuje pismena ponudna obravnava

do 2. marca opoldne 1885.

Po obrtih razvrsteno delo je proračunjeno in sicer:

sklenarsko delo na 1885 gld. 50 kr.
in pleskarsko delo na 1719 " 88 "

Dotični stavbinski poizvedki, namreč splošni in posebni pogoji, proračuni in osnutki, kolikor jih je na razpolaganje, so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v Ljubljani, v Gospodski ulici v dvorskem poslopji h. št. 2 od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, kjer se morejo tudi prepisati.

Ponudniki naj uložé svoje ponudbe vsaj do 2. marca 1885. leta do 12. ure opoldne pri uložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo biti na kolek za 50 kr. pisane in zapečatene in z napisom na zavitku: „Ponudbe za dela stavbe deželnega muzeja Rudolfinum v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se ima priložiti 10% na jamčevina zgoraj navedenih cen, bodi si v gotovini ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanjí tržni ceni (kurzu), ako ta ne presega imenske vrednosti. Vsak ponudnik mora v ponudbi izreči, da pozna vse navedene spise ponudjenega dela, ter da se stavljenim pogojem pravokretno podvrže.

Stvari za steklarska ali pleskarska dela, t. j. okna, vrata itd., naj si podvzetniki v dotičnih mizarjskih, oziroma ključarskih delalnicah, koje jim bode naznanil deželni stavbinski urad, osobno dobro ogledajo ter morajo v svoji ponudbi potrditi, da so stavbo na mestu ogledali in da poznajo tudi navedene reči. — Ponudbam za sklenarska dela naj se priložé, oziroma deželnemu stavbinskemu uradu oddajo primerno veliki obrazci sklenarskega blaga za različne debelosti in raznovrstnosti steklenega dela, obrazcem je dodati dotična zaporedna številka proračuna.

Ponudniki naj s števkami in besedami zapišejo ponudjeno ceno in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen ter naj ponudbo lastno ročno podpišejo s krstnim in rodbinskim imenom in naj pristavijo temu podpisu kraj, dan, bivališče in svoj stan.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmej ponudnikov po svoji razbornosti izbrati si podjetnika, brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja, po okolščinah pa tudi razpisati novo ponudno obrnavo.

Oziralo se bode le na pismene v razpisni dobi uložene ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 9. februarja 1885.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, odhod okolu 15. dne marca 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (20-20)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen**, generalnega agenta v Trstu.

Akviziter

se vsprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji za neko zavarovalnico. Pismene ponudbe pod chiffro **O** naj se oddajo upravnistvu „Slov. Naroda“ do konca tega meseca. (84-3)

Bock, cesarsko in eksportno pivo

v steklenicah

(6-7) priporoča

A. MAYER-jeva

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepičanje.

Javna zahvala.

Gospodu **J. Seichertu**, lekarju v Rožnovi v Radgostskem.

Čestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji mučil me je cele tri leta suhi kašelj in ponavljajoča se hripavost. Pretečeno jesen postalo je moje žalostno stanje tako hudo, da sem cele kosce strjene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zaradi prebavljanja in telesne slabosti. Mrzlice in ponočnem me jako slabečem potenjil. Zdravnik — moj dobri prijatelj — konstatiral je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju poskusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljujejo že mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgečega kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri nikakoršnega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehala je tudi ponočno potenje, povrnil se je zopet tek in močnejši kot poprej, in tako pridobilo je moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in elastičnost.

Komaj po štiritrednem uživanji sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem svoje ozdravljenje poleg Bogu jedino le Vašim pripomočkom.

Prosim Vaše blagorodke mojej starej materi, katera uže štiri leta trpi na srčnem bodenji in teškem dihanji, priposlati proti poštnemu povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatljic maho-rastlinskih celtilčkov, in želimo iz srca, da bi ta izvrstni lek in ne drago hišno zdravilo zasluženno splošno pripoznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celerya, kaplan.

V Cerkovici (na Čškem).

Od tega po zdravniškej razloži in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejbe** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradcu, **A. Marek** in **J. Kupferschmied** v Celju, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rotenmanu, **W. Thurnwald** v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natančno po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitve in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi **samo naravnost** iz lekarne v kopelišči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi **samo naravnost** iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (770-11)